

Aan de raadsfractie van SP

E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
11-6-2024	-	T. van Tol	+31 412 68 5823

Onderwerp	Aantal bijlagen
Artikel 41 vragen van de fractie SP over aanleg zandwinplas in Herpen	--

Geachte heer Geerts,

U hebt het college op *11 mei 2024* artikel 41 vragen gesteld. Deze vragen gaan over aanleg zandwinplas in Herpen. Aanleiding is het initiatief van het bedrijf Smalls die deze locatie als kansrijk ziet voor zandwinning.

In deze brief beantwoorden wij uw vragen puntsgewijs.

Vraag 1. Waarom heeft de gemeente geen gehoor gegeven aan eerdere verzoeken om de waterbodem van zandwinplas 't Gat in Herpen op te schonen en de dam geheel of gedeeltelijk te verwijderen?

Antwoord: In november 2019 is massale vissterfte opgetreden in vijver Hamelspoel. Naar aanleiding hiervan zijn gemeente Oss, samen met Waterschap Aa en Maas, de Hengelsportvereniging en verschillende ingenieursbureaus onderzoek aan het uitvoeren naar de oorzaak en maatregelen ter voorkoming van vissterfte. De sliblaag op de bodem blijkt één van de oorzaken. Het opschonen (baggeren) is zeer kostbaar. Destijds was het geheel of gedeeltelijk verwijderen van de dam niet toegestaan door het Waterschap. Het water van de Hamelspoel mag niet mengen met de Hertogswetering.

Vraag 2: Is ooit offerte aangevraagd voor het opschonen van de waterbodem en het verwijderen van een deel van de dam? Zo ja, wat was de uitkomst? Zo nee, wat gaat zo'n project ongeveer kosten?

Antwoord: Momenteel wordt er een waterbodemkwaliteitsonderzoek uitgevoerd in 34

natuurwateren van gemeente Oss. Dit onderzoek kost € 185.000,-. Uit dit onderzoek kunnen we bepalen waar we (gefaseerd) de waterbodem gaan opschonen (baggeren). De kosten hiervan zijn nog niet geraamd, maar zal naar verwachting ettelijke miljoenen euro's kosten. Het waterschap zal gevraagd moeten worden of en onder welke voorwaarden de dam verwijderd mag worden.

Is het college op de hoogte van de problemen die zich in diepe zandwinplassen elders voordoen als gevolg van dood water onderin, wat leidt tot vissterfte, botulisme, blauwalgen, stank enzovoort?

Antwoord: ja, in algemene zin.

4. Is het college op de hoogte van het feit dat om die reden de afgelopen jaren veel diepe zandwinplassen weer zijn verondiept? En dat dit, wegens gebrek aan schone grond, vaak gebeurt met verontreinigd materiaal zoals baggerslib, saneringsgrond, granuliet of fosfaatverzadigde landbouwgrond? Waardoor men vaak van de regen in de drup belandt?

Antwoord: Het is ons bekend dat zandwinplassen worden verondiept. Of dit altijd vanwege de door u gestelde problemen komt is ons niet bekend.

5. Deelt het college het standpunt van de SP dat zo'n grootschalige project buitenproportioneel is in verhouding tot het waterkwaliteitsprobleem in 't Gat?

Antwoord: Nee, ons college heeft hierover nog geen standpunt ingenomen.

6. Is het college bereid om met Koninklijke Smals NV of andere aannemers in overleg te gaan over een beperkt project, bestaande uit het saneren van de waterbodem van 't Gat en het verwijderen van de dam die 't Gat scheidt van de Hamelspoel?

Antwoord: Nee, dit is nu niet aan de orde.

7. Deelt het college het standpunt van de SP dat de omgeving van de Hamelspoel en de Putwielen er nu prima uitziet en dat er geen redenen zijn om het gebied rond de Hamelspoel te 'herontwikkelen'? Zo nee, wat zijn dan volgens het college de redenen waarom de omgeving van de Hamelspoel en Putwielen niet goed is en moet worden 'herontwikkeld'?

Antwoord: Het college heeft hierover nog geen standpunt ingenomen.

8. Deelt het college de zorgen van de SP dat grootschalige zandwinning gedurende 10-12 jaar veel overlast voor de inwoners van Overlangel en Herpen veroorzaakt en dat dit niet in verhouding staat tot het waterkwaliteitsprobleem dat moet worden opgelost?

Antwoord: De mogelijke overlast – welke van tijdelijk aard – is een aspect bij een toekomstige afweging.

9. Precies op de plek waar de zandwinplas is gepland lag vroeger de verbinding tussen de Erfdijk en de Weteringdijk. Deze dijken zorgden er samen voor dat Herpen beschermd werd tegen overstromingen door de Beerse Overlaat. De Weteringdijk is helaas grotendeels verdwenen en het aansluitende deel van de Erfdijk ook. Beseft het college dat aanleg van een zandwinplas het onmogelijk maakt voor toekomstige generaties om deze cultuurhistorisch belangrijke elementen te herstellen?

Antwoord: De cultuurhistorische elementen zijn een aspect bij een toekomstige afweging.

10. Is het college het eens met de SP dat reconstructie van de Erfdijk en de Weteringdijk een mooie kans biedt om de strijd van Herpen tegen het water zichtbaar en beleefbaar te maken? En dat deze dijken een mooi 'ommetje' zouden kunnen vormen voor inwoners van Herpen en voor toeristen?

Antwoord: We zien dit als een eventuele koppelkans in de afweging die we als college gaan maken.

11. De beoogde ontwikkeling heeft gedurende 10-12 jaar veel invloed op de leefomgeving van inwoners van Herpen en Overlangel. En zal leiden tot een blijvende verandering van het gebied. Sinds wanneer bent u op de hoogte van deze plannen? Waarom heeft u de gemeenteraad niet over deze plannen geïnformeerd?

Antwoord: In 2022 is er met Smalls een verkennend ambtelijk overleg geweest over deze locatie. In oktober 2023 heeft Smalls een kennismaking gehad met wethouder Warris en van den Bergh. Daarin heeft zij de globale plannen toegelicht. Smals heeft haar ideeën formeel ingediend middels een brief aan ons college van 4 april 2024. Dit is beoordeeld waarbij de conclusie is dat wij nog geen oordeel kunnen geven op het initiatief omdat het project te weinig is uitgewerkt. De gemeenteraad is nog niet eerder geïnformeerd omdat er nog niet sprake is van een concreet project.

12. Heeft u onderzoek gedaan naar andere locaties die verder van de bebouwde kom liggen en niet in een landschappelijk aantrekkelijk en cultuurhistorisch waardevol gebied liggen? Waarom heeft u dit niet gedaan?

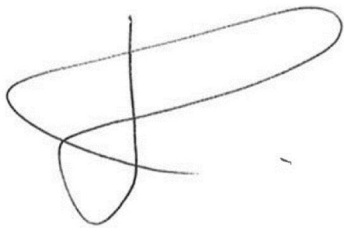
Antwoord: Nee, het winnen van grondstoffen zien wij niet als een taak voor de gemeente.

13. Bent u bereid alsnog een inventarisatie te maken van mogelijk geschikte locaties voor zandwinning, de voor- en nadelen in kaart te brengen en de gemeenteraad bij de keuze te betrekken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee, het winnen van grondstoffen zien wij niet als een taak voor de gemeente.

Overigens zal voor uitvoering van de plannen medewerking van de gemeente nodig zijn omdat deze waarschijnlijk niet passen in het omgevingsplan. Daarnaast heeft de gemeente eigendommen in het beoogde gebied. Uw Raad heeft dus ook een besluitvormende rol bij de totstandkoming van de plannen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Oss.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop with a vertical line through it, and a smaller loop below it.

Dolf Warris
Wethouder Klimaatadaptatie en Milieu